

Izgatottam ugatott a kuvasz, már várta a vacsorát. Az öreg odaballagott hozzá, s lábasából a kutya kopott fazekába kaparta a maradékot. Az ebnek egyetlen harapással sikerült eltüntetni a maréknyi ételt, s várakozón nézett a gazdájára.

- Jó' van. Jó' van... - motyogta az öreg. Kezét a kutya fejére tette, aztán lecsúsztotta a nyakörvre. – Jól van, meg kellett kösselek, tudod jól. Kerekeséknek két gidájuk tűnt el a héten. Tegnap járt nála Kerekes Bandi, ő mondta, hogy nincs meg két kecske. Azt is mondta: „Zoli bátyám! Ha jót akar, kösse meg a Hattyút, mer' ha meglátom a tanyám körül ólálkodni, biz' isten agyonütöm!”. Nincs már tisztelet, gondolta az öreg. Ez a Bandi gyerek is tőle tanult mindent, ami a juhászathoz kell, aztán itt a köszönet...

- Tudom, na... Nem te vótál. – Zoltán megrángatta a kenderkötelet – lánc nem volt a háznál – amivel a kutyát megkötötte az eperfához. Hattyú szomorúan látta, hogy az öreg elég erősnek találta a csomót s kedvetlenül lefeküdt a fűbe. Némán figyelte, ahogy a gazdája a ház felé ballag. Zoltán a falat nézte. „Tapasztani, meg meszelni kéne.” – gondolta – „Tán, ha Ilon hazajön...” Ritkán járt haza a lánya, a városban lakott. Irodában dolgozott, de az öreg sosem tudta megjegyezni, mi is a lány dolga. Mindegy, lényeg, hogy jól keres, szép lakása van. Tavalyelőtt volt náluk, megnézte a két unokát is. Mondták neki, maradjon náluk, elfér, de Zoltán csak visszakíváncozott a tanyára. Jobb neki itt. Még akkor is, ha már Ilonka csak felülről integet neki. Az öreg szája széle mindig megremegett, ha a felesége az eszébe jutott. Negyvenkét évet veszekedtek végig, s ugyanannyit szerették egymást. S most már csak gondolatban beszélgethet vele. Erőt vett magán, s ajtófélfába kapaszkodva még visszanezett a kutyára.

- Aztán vigyázzál éjszaka, nehogy ellopjanak! – Az eb megemelte a fejét a neki intézett szavakra. Nagy barna szemében megcsillant a hűség.

Zoltán a konyhába belépve bekapcsolta a rádiót. Az ütött-kopott Sokol rádió recsegve engedelmességedt a kényszernek, s emberi hangot próbált utánozni, nem sok sikerrel. Az öreg szerette tudni, mi történik a világban. „Elvégre ez itt egy tanya, nem a világvége.” – mondogatta sokszor. Tévét is vehetett volna, hogy híradót nézzen, de amikor a lányánál vendégeskedett bosszantotta, hogy ahány hírműsor, mind másképp mondja a híreket. Jó neki a Kossuth Rádió, az megmondja az igazat.

Feltúrta az ingujját, s amúgy öregesen megmosakodott. A tükörből valamivel több, mint hetven év nézett vissza rá. Végigsimított a borostás állán, de sok kedve nem volt megborotválkozni. Talán majd reggel. Levetett ruháit a szék háttámlájára dobta, holnap úgy is ezeket veszi fel. Az ágy szélére ült, végiggondolta a napot. Sok dolga nem akadt ma, hamar a végére ért. Nagyot sóhajtva feküdt az ágyba, forgolódott egy keveset – ahogy mindig –, aztán elaludt. Félálomban még látta Ilonkát, kezében egy hófehér bárány volt...

Az ugatás verte fel álmából. Zseblámpáját a vekkerre irányította, fél egy volt. „Ejnye, hát mi baja van ennek a dögnek?” – motyogta maga elé, s úgy gatyában elindult az ajtó felé. A kutya egyre örültebben ugatott, aztán vonyítani kezdett, majd két tompa puffanás után elhallgatott. Az öreg szíve belesajdult a csendbe. Bakancsát épphogy felhúzta, amikor berobbant az ajtó, s éles fény mögé bújva durva hang szólalt meg.

- Ne ugrájjá' öreg! Csak látogatóba jöttünk. – A borízű hangra rekedt röhögés volt a válasz. „Hát ketten vannak!” – villant át az öreg agyán. Hirtelen erős kezek ragadták meg, s a torkán hideg

acélt érzett. A másik felkapcsolta a villanyt.

- Add elő a pénzt, oszt nem bántunk. – szólalt meg a fal mellől Zoltán egyik támadója, aki a kezében egy véres fejszét forgatott. – De ha gondolod, csendben is maradhatsz, oszt a cimborám fültől fülig megberetvél. Jó mélyen.

Az öreg füle mellett megint megreccsent a kocsmaszagú röhögés. „Már pedig én meg nem szólalok ezeknek! Ha soha többet nem jön ki hang a torkomon, akkor se!” – gondolta dacosan. A fejszés közelebb jött, egyenesen Zoltán elé és lehajolt hozzá. Az öreg érezte a pálinkás lehetőséget, ahogy amaz a szeme közé ordított.

- Nem hallod, hé?! Mondd meg, hol a pénz! Béla! Vágd el a torkát, oszt majd megkeressük magunk! – s oldalról az öreg térdére vágott a fejsze fokával. Az feljajdult, egyik kezével odakapott. A másikkal még mindig a kést tartó kezet szorította, de nem szólt. A fejszés hosszú haraggal nézett a szemébe, de Zoltán állta. Végül a rabló odabólintott társának, s a kés kissé megremegett az öreg nyakán. Egy vércsepp indult útnak a penge alól.

A mozdulat félbeszakadt. Az ajtó felől morgás hallatszott. Egy piszkos, véres, fehér kutya állt az ajtóban, mint egy hatalmas, bosszúálló szellem.

- Hattyú! Fogd meg! - kiáltott az öreg. Tehette, a kés már nem csípte a nyakát. A két támadó rémülten nézett egymásra.

- Hát nem verted agyon? – kérdezte a késes a másikat, de az csak dadogott.

- De... Dehogynem... Láttam, hogy nem mozdul!

Hattyú morogva lépett egyet. Egyik fülét csak némi bőr tartotta, az oldalából patakzott a vér. Felhúzott ínyéről vörös, habos nyál csöppent a padlóra. A késes az ablak felé araszolt, s egy fazékkal kiverte belőle az üveget. Kiugrott rajta, bár kezét mélyen megvágta egy szilánk. A fejszés meglendítette fegyverét és a kutya felé hajította. A szerszám foka telibe kapta az eb fejét, s az összeesett. A rabló elvigyorodott, de hamar menekülőre vette a dolgot, mert a kutya lassan, hörögve újból feltápáskodott s imbolyogva megállt. A fuldokló morgást már nem hallotta a fejszés. Ott ugrott ki a házból, ahol a társa.

Zoltán odatérdelt a kutya mellé. Az eb lábaiból elszökkent az erő, s úgy esett össze, mint egy bábu.

- Hattyú... Kiskutyám... - szölongatta az öreg, beletúrt a véres bundába. Ujjai beleakadtak a hatalmas sebbe a kutya oldalán, de már erre sem reagált az eb. Nem mozdult többet, s a gazdája egészen hajnalig ott maradt mellette.

Reggel Kerekes Bandi jelent meg. Újságot hozott, hogy meglelték a kecskéket, de a beszakított ajtót látva már messziről szölongatta a gazdát. Az a ház mögül baktatott elő, ásóval a kezében. Bandi hüledezve hallgatta meg Zoltán rövid beszámolóját az éjszakai kalandról, s már ült is vissza a Simsonjára. Indult a rendőrségre. Az öreg csak állt csendben, nézte a porcsíkot, amit Bandi hagyott maga után. Az eperfa némán hajladozott a reggeli szélben, a kötél még mindig a törzsén volt. Zoltán odament és kioldotta a csomót, és lassú mozdulatokkal karikába szedte a kenderkötelet. A keze hamarabb vette észre, mint az esze. A kötélen sem rágás, sem vágásnyom nem éktelenkedett. Mindkét végén az a madzag volt, amit ő tekert rá, hogy ne bomoljon meg a fonás. „Akkor pedig valaki kioldotta a kötelet a Hattyú nyakából!” Értetlenül

nézett maga elé, aztán lassan felsandított az égre. Apró báránycsepp lustán vonultak a kék mezőn. Zoltán elmosolyodott, s egy könnyecsepp gördült végig az arcán.